

**Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 13 hallituksen esityksestä
laiksi tasavallan presidentin palkkiosta**

Eduskunta on 2 päivänä marraskuuta 1993 lähettänyt perustuslakivaliokunnan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 253.

Valiokunnassa on ollut kuultavana alivaltio-
sihteeri Nils Wirtanen valtioneuvoston kanslias-
ta.

Tasavallan presidentin vuotuisen palkkion
määrä vahvistetaan lailla eikä palkkiota voida
presidentin toimiaikana lisätä eikä vähentää
(hallitusmuodon 26 §). Palkkio on viimeksi vah-
vistettu 1 päivänä maaliskuuta 1988 voimaan
tulleella lailla, jolla on vahvistettu myös tasaval-
lan presidentille tuleva edustusmääräraha.

Koska sekä palkka- että kustannustaso ovat
kohonneet olennaisesti maaliskuusta 1988, esi-
tyksessä ehdotetaan palkkiota ja edustusmäärä-
rahaa tarkistettavaksi tasavallan presidentin 1
päivänä maaliskuuta 1994 alkavaa toimikautta
varten. Palkkiota ehdotetaan nostettavaksi 24

prosentilla eli 558 000 markaksi vuodessa. Edus-
tusmääräraha nostettaisiin 900 000 markaksi
vuodessa.

Valiokunta pitää lakiehdotusta hallitusmuo-
don 26 §:n huomioon ottaen tarpeellisena ja
tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksy-
mistä sellaisenaan.

Tasavallan presidentin palkkio ja edustus-
määräraha sekä asuntoedut ovat verovapaat.
Hankitun selvityksen mukaan vastaava palkkio
on veronalainen ainakin Irlannissa, Itävallassa
ja Ranskassa. Valiokunnan käsityksen mukaan
palkkion veronalaiseksi saattamisen edellytyksiä
ja tähän liittyviä erilaisia kerrannaisvaikutuksia
tulisi meilläkin selvittää.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

*että lakiehdotus hyväksyttäisiin muut-
tamattomana.*

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa
ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Niinistö, jä-
senet Jansson, Jääteenmäki, Kaarilahti, Laine,

J. Leppänen, Moilanen, Nikula, Varpasuo, Vist-
backa, Vuoristo, Vähänäkki ja Väistö sekä vara-
jäsenet von Bell ja Komi.

Vastalauseita

I

Nykyisessä kansantaloudellisessa tilanteessa
ei ole perusteltua korottaa tasavallan presidentin
palkkiota.

Korotusesitys on huonosti ajoitettu senkin
vuoksi, että presidentin palkkion korotus antaisi
virheellisen signaalin nyt, kun kaikilla yhteiskun-

nan aloilla pyritään välttämään menonlisäyksiä. Lisäksi on syytä korostaa, että eduskunnalla on mahdollisuus perustuslainsäätämisyjärjestyksessä tarkistaa tasavallan presidentin palkkiota myös toimikauden aikana.

Edellä olevan johdosta ehdotamme,

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1993

Eeva-Liisa Moilanen
Anneli Jäätteenmäki

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena, paitsi että 1 §:ssä vuotuisen palkkion määräksi säädettäisiin 450 000 markkaa.

Raimo Vistbacka
Marjut Kaarilahti

II

Perustuslakivaliokunta on äänestyksen jälkeen päättänyt asettua kannattamaan hallituksen esitystä, jossa ehdotetaan tasavallan presidentin vuosipalkkion korottamista nykyisin voimassa olevasta 450 000 markasta 558 000 markkaan ja presidentin edustustarkoituksiin tarkoitettun määrärahan korottamista nykyisestä 600 000 markasta 900 000 markkaan vuodessa.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä pitää ehdotettuja korotuksia perusteettomina varsinkin nykyisessä tilanteessa, jossa vallitsevana on niin palkansaajien, eläkeläisten, lapsiperheiden, työttömien kuin myös muiden pienituloisten väestöryhmien tulojen ja reaalisen elintason voimakas aleneminen. On lisäksi otettava huomioon, että presidentin vuosipalkkiota korotettiin viimeksi peräti 50 prosentilla ja palkkio on veroton. Myös edustusmääräraha ja asuntoedut ovat vapaat kaikista veroista. Asuntoetuun sisältyy asunto valtion talossa, jonka kunnossapito, lämmitys ja valaistus sekä sisustus kustannetaan ja tarpeellinen henkilökunta palkataan valtion varoilla.

Tasavallan presidentin palkkiosta säädetyn lain epäkohtana on pidettävä, että presidentti voi saada samanaikaisesti eläkettä aikaisemmas- ta työ- tai virkasuhteesta sen vaikuttamatta

palkkion tai eläkkeen määrään. Ongelma voitaisiin ratkaista esimerkiksi siten, että eläkettä ei makseta sinä aikana, kun presidentille maksetaan palkkiota. Ehdotin tällaista lisäystä palkkiolakiin, mutta ehdotukseni ei saanut kannatusta valiokunnassa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena, paitsi 1 § näin kuuluvana:

1 §

Vuotuinen palkkio, jonka tasavallan presidentti saa toimestaan, on 450 000 markkaa. Sen ohessa hänelle suoritetaan 600 000 markkaa vuodessa edustustarkoituksia varten. Presidentillä on lisäksi asunto valtion talossa, jonka kunnossapito, lämmitys ja valaistus sekä sisustus kustannetaan ja tarpeellinen henkilökunta palkataan valtion varoilla.

Presidentin palkkio ja edustusmääräraha sekä asuntoedut ovat vapaat kaikista veroista.

Presidentille ei makseta eläkettä siltä ajalta, jona hän eläkkeen myöntämisen jälkeen on oikeutettu 1 momentissa tarkoitettuun palkkioon.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1993

Ensio Laine

III

Koska emme voineet yhtyä perustuslakivaliokunnan enemmistön ottamaan kantaan, jonka mukaan tasavallan presidentin palkkiota tulisi korottaa hallituksen esityksen n:o 253 mukaisesti nykyisestä 450 000 markasta vuodessa 558 000 markkaan, haluamme vastalauseenamme ko. asiasta esittää seuraavaa:

Viitaten valtiontalouden tämänhetkiseen tilaan ja noin 500 000 hengen työttömien armei-

jaan, jonka työttömyysturvaa hallitus on esityksillään jatkuvasti ollut heikentämässä, olisi linjassa pääministeri Esko Ahon hallituksen säästöpolitiikan kanssa, mikäli nyt pidättäydyttäisiin tasavallan presidentin palkkion nostamisesta. Kunhan valtiontalouden tila kohentuu, voi eduskunta milloin hyvänsä suorittaa harkitsemansa suuruisen korotuksen.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 1993

Matti Vähänäkki

Aarno von Bell

